

Wychodzi we wtorek, czwartek i sobotę. Co sobotę, druczony jest arkusz Rozmaitości, pisma ku pożytkowi Izabawie. Prenumerata Gazety z Dodatkiem i Rozmaitościami wynosi: na kwartał, dla odbierających w samym Lwowie 4 zr. 45 kr., na pocztamcie lwowskim 5 zr. 12 kr., na wszelkich innych pocztamtach 5 zr. 36 kr. mon. Konw. Prenumerata półroczna wynosi dwa razy tyle co kwartalna.

G A Z E T A L W O W S K A.

Dodatek do Gazety Lwowskiej obejmuje doniesienia urzędowe i prywatne. Za umieszczenie w Dodatku płaci się od wiersza w pół kolumnie (drukem garmont) za pierwszy raz 3 kr., a za każdy następujący raz tylko po 1 1/2 kr. mon. konw. Za większe litery płaci się wedle tego, ile na zwyczajny druk obrachowane miejsca zajmą. Redakcja Gazety Lwowskiej przyjmuje tylko frankowane listy.

Czwartek

N^{ro}. 36.

26. marca 1846.

Przegląd artykułów.

Wiadomości zagraniczne: Anglija: List komitetu polskich emigrantów w Anglii, do księcia Adama Czartoryskiego w Paryżu. — Stanowisko stronnictw w parlamencie.

Francyja: Interpelacyja w izbie deputowanych o powstaniu polskiem, i odpowiedź Guizota.

Królestwo Polskie: Przewodźcy ostatniego powstania, w skutek wyroku sądu wojennego, jedni już powieszeni, a drudzy na Syberyję wysłani. — Nagrody dla włościan za pochwylenie powstańców.

Rosyja: Ukaz cesarski, powołujący urlopników w szeregi wojska.

Wiadomości handlowe i przemysłowe: Z Białej. — Z Tarnowa. — Z Ołomuńca.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Wielka Brytania i Irlandyja.

Z Londynu dnia 12. marca: Komitet polskich emigrantów w Anglii i Irlandyi podał następujący list do księcia Adama Czartoryskiego, który obecnie bawi w Paryżu:

Z Londynu, 38, Great - Pulteney - Street, Golden - Square, 10. marca 1846.

Mości Książę! Przebywający w Anglii i Irlandyi polscy emigranci, których ten komitet ma zaszczyt reprezentować, podali dnia 9. lutego formalne oświadczenie, że oni, dla nadania potrzebnej jedności i skutecznego kierunku usiłowaniom narodowym, uznają Waszę Książęcą Mość za swego naczelnika i Twoim rozkazom się poddają. Dzisiaj, gdy w naszym rodzinnym kraju istotnie rozpoczęła się walka

o niepodległość, i gdy mocniej niż kiedykolwiek przekonani jesteśmy, że tylko jednością między sobą będziemy w stanie ten wielki narodowy zamiar niezawodnie osiągnąć, poczytujemy sobie komitet za obowiązek, ponowić powyższe oświadczenie, i dodać, że przebywający tutaj Polacy, pragnąc podzielać nateżenia i niebezpieczeństwa swoich pod bronią teraz stojących braci, z niezawodną otuchą spoglądają na kierunek Waszję Książęcą Mości, a zaufani w Twoję mądrość i patryjotyzmie, przyrzekają jak najwierniejsze posłuszeństwo dla Twoich rozkazów, bez wszelkiego względu na polityczne mniemania, do których się indywidualnie przyznawać mogą. — Mamy zaszczyt być z poważaniem Waszję Książęcą Mości najposłuszniej- szymi i najniższymi sługami.

Leon Jabłoński, prezydent.
Hrabia M. Grabowski.
Pulkownik Lach Szyrma.
Wincenty Rneszyński.
Jan Terlecki, sekretarz.

Korespondent Gazety Allg. Preussische Zeitung pisze z Londynu: Od czasu, jak skończono wielkie obrady, które się większością 97 głosów na korzyść ministrów zakończyły, propozycyje dotyczące się wolności handlu, miały nadzwyczaj śpieszny postęp. Nowa zniżona taryfa jest faktycznie w mocy obowiązującej, gdyż już większa część rezolucyj została w izbie niższej przyjętą, a protekcyjoniści patrząc na to, upadli całkiem na umyśle. Nawet zabiegliwi ich przewodźcy, którzy jeszcze przed tygodniem skłaniali się do szukania swego szczęścia w rządzie najzaciętszych torysów, lękają się teraz tego trudnego do wykonania zadania. Dnia 11go odbyło się prywatne zgromadzenie torysowskich parów, na którym to zdanie wzięło górę, że

wszeiki dalszy opór byłby i niebezpiecznym i niepożytecznym; a bil zostanie przeto po dwóch lub trzech ostrych rozprawach w izbie wyższej, większością 18 głosów przyjętym. Jednakże ja nie podaję z zupełną pewnością tej liczby, mówi korespondent *Allgem. Preuss. Zeitung*, gdyż nie można znać zdań parów tak dokładnie, jak znamy zdania członków izby niższej, którzy przez wzięte na siebie przy wyborach powinności są związani. W głównej rzeczy wszelako nikt nie wątpi, że cały ten bil przejdzie, a to bez znacznej zwłoki. — Ale i o tem powątpiewać nie można, iż po przywiedzeniu do skutku bilu, nastąpi rozwiązanie się gabinetu. Sir Robert Peel wystawiony jest na klęskę każdego wieczora i w każdej kwestyi, wyjąwszy w propozycyi wolnego handlu; bo skoro whigowie nań powstaną i skłonią izbę do tego, aby przeciw niemu głosowała, tedy torysowie mogą rząd pozostawić w mniejszości, gdy po prostu opuszczą izbę i wcale głosować nie będą; a jeżeli torysowie powstaną, wtedy mogą whigowie się usunąć. Taki jest zwyczajny sposób prowadzenia wojny parlamentowej, gdy minister zależy od przymuszonego wsparcia swych przeciwników, a to poróżnienie prowadzi do nieochybnego upadku ministerstwa. Jedyna nadzieja, która pozostaje dla administracyi Sir Roberta Peel, jest ta, że torysowie jeszcze raz pokonają swą niechęć, i na dawne swoje miejsca po za ławki ministrów powrócą. Taki rezultat nie jest bynajmniej niepodobieństwem; wypadek wypowiedzenia wojny między Angliją a Stanami Zjednoczonymi okazałaby potrzebę silnego rządu i jednomyślnego postanowienia kraju, i zakończyłby jednym zamachem te strońnicze spory. Jednakże jest większe podobieństwo, że lord John Russell zaraz po świętach Wielkanocnych będzie w stanie wyrugować Sir Roberta Peela i zamiast niego nowy rząd utworzy. Nieraz już wykładem powoły, dla czego ja utrzymuję, że rząd whigowski ani skutecznym ani też trwałym być nie może; prawda, iż zechcą tego doświadczyć, ale ja jestem przekonany, że za dwa lata jeszcze z większą mocą powróci Sir Robert Peel do steru rządu. Nim to nastąpi, będzie czas burzliwy i niepewny.

Francyja.

Z Paryża d. 14. marca. Na wczorajszym posiedzeniu izby deputowanych zapytał pan de la Rochejaquelein ministeryjum względem polskich wypadków, przyczem mianowicie fałszywe podania niezawodnego spra-

wodawcy *), który utrzymywał, że c. k. wiadze w Galicyi nałożyły ceny na głowy mających być zabitymi powstańców, — podania, które zapytujący wziął za gotową monetę — dały mu osnowę do najbezzasadniejszych obwinień. W końcu swojej mowy zapytał obecnego ministra spraw zagranicznych, co jest wiadomo rządowi o wymienionych dopiero wypadkach, co rząd uczynił i co nadal uczynić zamysła? — Minister spraw zagranicznych, pan Guizot, odrzekł: „Mości Panowie! Między zapytaniami, które szanowny mówca w obec mnie do rządu uczynił, ściągają się to zapytanie, w którym on największą położył dobitność, i które za najważniejsze uważał, do polityki, działań obcego rządu, a nie do działań rządu Króla. Mogłem się przeto wstrzymać od odpowiadania na to. Ale ja tego nie uczynię; powiem w tej mierze izbie, co wiem i co myślę. — Gdyby fakta, które szanowny mówca w obec mnie na tej trybunie przytoczył, były prawdziwemi, tedy nie wahałbym się bynajmniej nazwać je godnemi ubolewania i występniemi. — Wywoływać socyjalną zmianę, dla ochrony się od politycznego niebezpieczeństwa, byłoby zbrodnią; tylko mężowie rewolucyi czynią podobne rzeczy, regularnym rządowi nie wolno sobie tego pozwalać. — Atoli, pomimo wszelkich badań, kiórem w tej mierze uczynił, pomimo troskliwości, z jaką czytałem dokumenta, które mi nadesłano, pomimo objaśnień, które otrzymałem, nie dowiedziałem się z pewnością o żadnej takowej rzeczy, którą szanowny mówca wobec mnie przytoczył. Być może, że takie pogłoski stały w dziennikach, w korespondencyach, ale ja nie mam najmniejszego powodu dawać im wiary; i owszem mam przyczynę, jaką tylko rozsądny człowiek mieć może, nie wierzyć w nie. — Może szanownemu mówcy wobec mnie nie jest niewiadomo, że dla wytłumaczenia tej roli, którą odgrywali włościanie w Galicyi, tych czynności, których się dopuścili, nie potrzeba udawać się do dziwnych, karygodnych objaśnień, które on na tej mównicy przytoczył. — Od czasu, jak Wielkie Księstwo Poznańskie do Prus a Galicyja do Austrii należą, to znaczy od 74 lat, jeżeli się nie mylę, starały się obadwa rządy o polepszenie stanu włościan i masy ludności; obu rządów powiodło się to w różny sposób. Razdemu wiadomo, że w Prusiech o wiele polepszył się stan włościan, i także polskich włościan w Wielkiem Księstwie Poznańskiem, podobnie

*) Porównaj Gazetę Lwowską nr. 35, artykuł pod napisem Prusy.

jak winnych częściach monarchii, gdyż w administracyi pruskich prowincyj, nie zachodzi żadna różnica. Zostali oni właścicielami gruntów; podlegają regularnym juryzdykcjom państwa, i są uwolnieni od feudalnego ucisku, od nadużyć, które na nich tak bardzo ciążyły. Dla tego też lud wiejski, gdy w tej prowincyi zaszły spiski, podburzania do buntu przeciw rządowi, nie dał im się uwieść. — Lud wiejski obawiając się aby się nie dostał znowu pod rząd, od którego jest uwolniony, i uznając lepszym swój stan teraźniejszy, niż stan, którego przeszłość w pamięci mu przywoływano, oparł się poduszczeniom do buntu. W Galicyi takiż sam nastąpił przypadek. Ustawodawstwo Maryi Teresy i Józefa II. zmieniło stan włościan galicyjskich. Ono je polepszyło. Nad juryzdykcyją dominikałną ustanowiono cesarskie sądownictwo, cesarskie władze, do których się włościanin zawsze udać może, a które tak dalece bronią go od nadużyć i przemocy jego juryzdatora, iż od czasu tego ustawodawstwa, cesarskie zwierzchności w Galicyi są stróżami i obrońcami praw, swobód i osobistego bezpieczeństwa wiejskiego ludu. Oto jest wielka, prawdziwa przyczyna, której lud wiejski w Galicyi, stawiał niezachwiany opór, gdy go do powstania pobudzić chciano. Nie dlatego postąpił sobie lud tak, że mu za głowę szlachcica lub księdza 25 fr. przyrzeczono. Nie, tylko jedynie dla tego, bo widzi, że teraźniejsze jego położenie jest lepsze, niż położenie, które mu przyobiecivano; dlatego, ponieważ za ważniejszą powinność poczytał swoją wierność dla zwierzchności, która się nim opiekuje, niż powinność do buntu, którą mu przedstawiano. Oto jest naturalne, prawdziwe objaśnienie tego, co w pomienionych prowincjach się wydarzyło. A to jest taką prawdą, że w chwili, gdy się pierwsze wydarzyły wypadki, nim jeszcze wiadome były rezultaty powstania, rząd austrijski w dokumentach, które mam przedłożone, rzekł: »Obawiam się, aby nie wybuchło powstanie włościan przeciw szlachcie; obawiam się, aby socyalna komplikacyja jeszcze bardziej nie utrudziła przeszkód politycznego położenia; obawiam się, abyśmy, po rozwiązaniu kwestyi politycznej, nie mieli do czynienia z trudnościami socyalnego stanu.» — Tak sądził zaraz pierwszej chwili książę Metternich, swoją głęboką bystrością rozumu o składzie rzeczy i kazał mnie o tém zawiadomić. — Podług tego może izba osądzić wartość tych podsuniętych podań, które na tej trybunie przytoczono. Nie jest moją powinnością bronić tego lub owego obcego rządu,

ale jest moją powinnością oddać prawdzie słuszość i zapobiedz, aby fałszywe ideje się nie rozszerzały i w kraju za prawdę nie były wzięte. Mogłbym na tém poprzestać, bo w drugih częściach mowy pana de la Rochejaquelein nie widzę nic takiego, co by jaką osnowę do odpowiedzi nastęrczyć mogło. Wszelako, ponieważ mnie raz na tę mównicę powołano, więc nie zejść z niej, nie powiedziawszy, co myśli rząd Króla o polskich sprawach, o ostatnich wypadkach, które się wydarzyły. — Gdyśmy przed szesnastą laty, tak wy moi szanowni przyjaciele jak i ja, przyjęli i utrzymali politykę, którą odąd względem Polaków wykonywano, uczyniliśmy to nie bez głębokiego uczucia smutku i nie bez gruntownego przekonania. — Powody nasze były następujące: ja poprzestaję na przywołaniu ich pokrótce pamięci izby. My sądziliśmy, że interes narodowy, że interes Francyi doradza, nakazuje nam politykę nieinterweniowania w polskiej sprawie; my sądziliśmy, że Francya po rewolucyi w roku 1830 powinna swój rząd wzmocnić, swoim bezpośrednim, blisko ją dotyczącym interesem zwycięstwo zjednać, puklerzem swoim naprzód swą własną niepodległość, a potem niepodległość tych państw, z którymi jej los był ściśle spojony, to jest Belgii, Szwajcaryi, a później i Hiszpanii zasłonić; ale oraz sądziliśmy, że puklerz Francyi w zbyt daleką odległość i nad potrzebę nie powinien się rozciągać. — My sądziliśmy, że jeszcze druga, dla rządu i dla ludu, którzy się wzajemnie poważają, nie mniej ważna, nie mniej stanowcza pobudka nakazuje nam też samą politykę: powinność narodowego prawa, prawo narodów. — Francya przyjęła stan Europy, Europa przyjęła nowy stan Francyi. Byłoby naszą powinnością, nasza lojalność wymagała tego, abyśmy w ten sposób postępowali, abyśmy zachowując pokój z rządami zagranicznymi, dobrze i regularne stosunki utrzymywali. Myśmy to uczynili. Co było dla nas interesem narodowym, to było oraz powinnością wypływającą z prawa narodów. — To są prawdziwe, ważne powody, które w roku 1831 polityką rządu Króla kierowały. Kwestyję tę już nazbyt często roztrząsano, abym miał potrzebę rozwodzić się jeszcze raz nad nią na tej trybunie. — Dziś, po szesnastu latach, w chwili, w której owoce tej polityki zbieramy, owoce bezpieczeństwa i dobrego bytu wewnątrz kraju, owoce poważania i czci z zagranicy, nie sądzimy i nie sądziliśmy, że nadeszła chwila odstąpienia od niej z daleko mniejszych powodów, i przy daleko mniej pomyslnych widokach dobrego skutku, niż

w roku 1831. — Ja uznaję, że ta polityka wkłada na nas dla nieszczęśliwych Polaków dwie powinności. — Pierwsza z tych jest, nie robić im żadnych iluzji, żadnych zwodniczych nadziei, ani też żadnych zwodniczych zachęceń. Jestto bolesną powinnością powiedzieć smutną prawdę szanowanemu i poważanemu nieszczęściu; ale pomimo to, jestto niemniej świętą powinnością; bo nie nie jest godniejszemu kary, jak oszukiwać nieszczęście. — Dlatego ile to od nas zależy, nie będziemy wduszy nieszczęśliwych wygnańców zasilać ani zwodniczej nadziei, ani iluzji, któraby ich mogła do fałszywych kroków pobudzić. — Co do mnie, ja bym sobie nigdy tego nieprzebaczył, gdybym w taki sposób zamierzył utrudnić położenie, którebyśmy polepszyć pragnęli. — Oto jest pierwsza powinność, którą rząd względem Polaków wypełnić czuje się być obowiązany. — Druga powinność zależy w tém, by ich położeniu dać wszelką ulgę, wszelką pociechę, jaka tylko z interesem Francyi i z prawem narodów da się pogodzić. — Oto są dwa prawa naszego postępowania; ja mogę to powiedzieć, żeśmy je ciągle zachowywali; żeśmy wszystko uczynili, co wewnątrz tych granic i pod temi warunkami dla polskiego nieszczęścia uczynić można było; niepoprzestaniemy tak działać, gdyż nas ożywiają też same uczucia. — Wiem, że do naszej wielkomyślności, do naszej sympatyi nowe domagania będą czynione; wiem, że nie tylko nowe uprzykrzone, ale nawet nabawiające nas kłopotu, kompromitujące powinności mogą być na nas wkładane. Przyjmijemy je na siebie. Będziemy żądali od izby środków do spełnienia ich. — Ale w równym czasie pozostaniemy wiernymi podwójnemu naszemu zobowiązaniu, które na tém zależy, mieć przedewszystkiem staranność o francuzki interes i poważać prawo narodów. To podwójne zobowiązanie ciągleśmy wypełniali. — Mamy prawo spodziewać się, i rzekłbym żądać od ludzi, którzy w taki sposób na wielkomyślność Francyi liczą, aby gościnności, której używają, nie kompromitowali. W tém zawarta jest także powinność tak dla nich, jak i dla emigrantów wszystkich krajów i czasów. — W żadnym z nas nie wygasła pamięć tego uczucia, jakie w nas obudzały w ciągu własnej naszej rewolucyi, dowody sympatyj i wsparcia, które francuzkim emigrantom dawano. Żaden z nas nie zapominał o tych namietnościach, jakie to we Francyi wzbudzało. Gdybyśmy dzisiaj — a ja przytoczę tu imiona i fakta, które najmniej namietności obudzać mogą — gdybyśmy, mówię, dzisiaj dowiedzieli

się, że Abd-el-Kader w Afryce otrzymuje od obcego mocarstwa, od obcego kraju zachętę, pomoc, któraby naszemu interesowi, naszej polityce się sprzeciwiała, tedy nikt z nas powiedzieć nie może, aby nas to boleśnie nie dotknęło, i że my nie mieliśmy żadnego prawa być przeto boleśnie dotkniętymi. Upraszam, aby izba o tych faktach, i o powinności, jaką one na rząd Króla wkładają, nigdy nie zapominała. Ta prosta maxyma: »Nie czyń drugiemu, czego nie chcesz, aby tobie czyniono,« jest także dobrą zasadą polityki. Francya powinna być i pozostanie ciągle przytulkiem dla nieszczęścia; ale nie może i nie wolno jej być ogniskiem dla spisku i rewolucyi. — Ta mowa pierwszego ministra sprawiła głębokie wrażenie na izbę. Po przemówieniu się potem jeszcze pp. Mornay, de Castellane, Odillon-Barota i Mauguina, przeszła izba do dziennego porządku, to jest do obrad nad wnioskiem do ustawy dotyczącym się wód mineralnych.

Królestwo Polskie.

Z Warszawy, dnia 17, marca. W wiadomych już z pism publicznych wypadkach, dotyczących dokonanego przez niecnich buntowników najścia na miasto Siedlce, z własnych zeznań ujętych i aresztowanych współuczestników w pomienionym zbrodniczym czynie okazało się:

1.) Że zbrodniczy ten czyn nastąpił skutkiem rozgąteżonego spisku, mającego także współuczestników w tutejszym kraju.

2.) Że głównym sprawcą onego był wysłany tu z Poznania od przewodzących spiskiem, tameczny obywatel, Bronisław Dąbrowski, mianowany przez spiskowych głównym naczelnikiem rokoszu po prawym brzegu Wisły.

3.) Że głównymi współuczestnikami buntowniczych tych zamysłów byli: Pantaleon Potocki, Stanisław Rociszewski, Władysław Żarski, Jan Eityński, tudzież Michał Mirecki i Andrzej Derskur: czynnemi zaś agentami pomienionego spisku i pomocnikami Dąbrowskiego byli: Stefan Dobrycz i Karol Ruprecht: wszyscy wymienieni przestępcy oddani pod sąd wojenny, wyrokiem tegoż sądu, oraz audytyratu polowego osądzeni zostali za winnych, a w szczególności:

a) Pantaleon Potocki, dziedzic dóbr Cisie, w gubernii Lubelskiej położonych, w tém, iż czynny i gorliwy miał udział w knowaniu spisku, celem wzniecenia rokoszu w Królestwie Polskiem, że przewodniczył bandzie buntowni-

ków przy najściu na miasto Siedlce, strzelał łącznie z współuczestnikami do żołnierzy wartę na odwachu trzymających i do innych, skutkiem czego 6 osób zostało ranionych, z liczby których jeden umarł.

b) Stanisław Kociszewski, rodem z miasta Goszczyna, powiatu warszawskiego, w tym, że przyjął udział w spisku do utworzenia rokoszu w tutejszym kraju, że należał do bandy buntowników przy najściu na miasto Siedlce, strzelał wraz z innymi do żołnierzy na warcie będących, tudzież do innych, niemniej że ranił sztyldwacha.

c) Władysław Żarski, rodem z powiatu opoczyńskiego, gubernii Radomskiej, który przyjął udział w spisku, mającym na celu, podniesienie rokoszu, należał do bandy buntowników przy najściu na miasto Siedlce i strzelał z innymi do żołnierzy wartę trzymających.

d) Stefan Dobrycz, kupiec miasta Warszawy, w tym, iż stosownie do zleceń źle myślących za granicą, miał czynny udział w knowaniu spisku na wzniecenie rokoszu w Królestwie Polskiem.

e) Karol Ruprecht, rodem z Nowej Alexandryi w gubernii Lubelskiej, w tym, że przyjął od źle myślących za granicą zlecenie dopomagania w podniesieniu rokoszu w Królestwie Polskiem, celem obalenia prawego rządu, że czynnie zajmował się knowaniem tego spisku, i miał udział w naradach i przygotowaniach do najścia na miasto Siedlce.

f) Jan Lityński, mieszkaniec miasta Warszawy, w tym, że z namowy spółników tego czynu, zgodził się na uczestnictwo w rokoszu, że znajdował się przy najściu na miasto Siedlce w liczbie innych, z orężem w ręku.

g) Michał Mirecki, obywatel gubernii Lubelskiej, w tym, że zostawał w stosunkach z głównym przewodzcą buntu Dąbrowskim, jeździł z nim dla obejrzenia twierdzy Iwangrodzkiej, i że przyjął od niego poruczenie zbierania ludzi, oraz miał udział w bandzie.

h) Andrzej Deskur, mieszkaniec gubernii Lubelskiej, w tym, że mając stosunki ze źle myślącym Dzwonkowskim, który zbiegł z królestwa za granicę, na listowne jego wezwanie, przyłączył się do głównego przewodcy buntu Dąbrowskiego i sposobił się do pomagania jemu w podniesieniu rokoszu w tutejszym kraju.

Z mocy nadanej przez Najjaśniejszego Pana, JO. Księciu Namiestnikowi Królestwa władzy, Jego Książęca Mość po zawyrokowaniu przez sąd wojenny i w skutku przełożenia przez au-

dytoryjat połowy powyższego stanu rzeczy, postanowił, jako to: Potockiego, Kociszewskiego i Żarskiego powiesić, a mianowicie pierwszego w mieście Siedlcach, dwóch drugich w mieście Warszawie. Dobryczą i Ruprechta skazanych na powieszenie, przy dopełnieniu wszelkich w tym względzie obrządków, przed samą egzekucją pomienionego wyroku udarować życiem, z odesłaniem ich do ciężkich robót w Syberyi i pozbawieniem wszystkich praw stanu. Mireckiego i Deskura zamiast ukarania śmiercią, pozbawiwszy wszystkich praw stanu, wprowadzić pod szubienicę i objawić, iż życie im darowano, a potem wysłać ich do robót ciężkich w Syberyi. Lityńskiego, który się zgodził mieć udział w rokoszu i przy najściu na miasto Siedlce, znajdował się w bandzie buntowników z bronią w ręku, wszelako przez skruchę nie miał uczestnictwa w ich działaniach, przez wzgląd na tę okoliczność, uwolnić od kary śmierci i wprowadzenia pod szubienicę, pozbawić wszystkich praw stanu, przepędzić przez liniją z 500 żołnierzy raz jeden i odesłać do ciężkich robót w Syberyi.

Co się tyczy konfiskaty majątku pomienionych zbrodniarzy, postąpić stosownie do dekretacyi audytoryjatu polowego, a w szczególności: majątki spadkowe i dorobkowe, na zasadzie uwagi do art. 178 księgi I. Ustawy wojennej i kryminalnej skonfiskować na rzecz skarbu. Względem zaś majątku, który przez spadek mógłby się im dostać, zastosować się do praw Królestwa Polskiego.

Wyrok ten, konfirmacją Jego Książęcej Mości zaopatrzony, na powyższych osobach, prócz Potockiego, dnia wczorajszego o godzinie 10tej przed południem, na placu przed Cytadelą wykonanym został. (Gaz. Warsz.)

Jego Cesarzka Mość, mając sobie przez JO. Księcia Namiestnika doniesionem, o poświęceniu się, jakiego dali dowody przy pochwyceniu buntowników: Potockiego, Kociszewskiego i Żarskiego, poniżej wyrażeni włościanie: Jan Piekart, Stanisław Piesek, Jan Jaworski, Antoni Rokoszka, Kazimierz Kleszcz, Franciszek Prokurat, Ludwik Nawrocki, Ludwik Zalewski, Wojciech Gregorczyk, Karol Prokurat, Seweryn Jędrzejewski, Ignacy Rijek, Wojciech Langas i Józef Grochowski, upoważnił J. Ks. Mość do udzielenia im stosownych nagród. — W wykonaniu powyższej Jego Cesarzkiej Mości woli, JO. Książę Namiestnik Królestwa, wyznaczył wszystkim pomienionym włościanom odpowiednie nagrody pieniężne i wy-

dał rozporządzenie, uwalniające ich do śmierci od opłaty podatków skarbowych. Nadto włościanie ci będą ozdobieni medalami.

(Gaz. War.)

Rosyja.

Przez Ukaz Cesarski z dnia 5. marca, z powodu zamieszek wynikłych w Krakowie i w niektórych punktach Galicyi, tudzież dla zapobieżenia, aby duch ten tyle szkodliwy dobremu bytowi narodów nie udzielił się i ościenym prowincyjom, minister wojny otrzymał rozkaz, wezwać bez najmniejszej straty czasu do służby czynnej, żołnierzy piechoty armijnej, będących na urlopie nieograniczonym i rocznym, znajdujących się w guberniach: Wileńskiej, Kowieńskiej, Grodzieńskiej, Wołyńskiej, Podolskiej, Kijowskiej i w Królestwie Polskiem.

(Gaz. War.)

WIADOMOŚCI HANDLOWE I PRZEMYSŁOWE.

(Z korespondencji prywatnej).

Z Białej, dnia 20. marca. Z tegorocznego marca mogą być nasi ziemianie zadowoleni, gdyż oziminy i koniczyna dobrze przezimowały, i nawet roboty w polu tak u nas jak w pogranicznym Ślązku rozpoczęto, i już sięją owies i jęczmień, a nawet i do uprawy ziemniaków tu i owdzie się wzięto. Zboże coraz bardziej u nas drożeje: za korzec pszenicy płacą tu teraz 9 do 10 zr., żyta 8 zr. 30 kr., jęczmienia 6 zr. 30 kr., owsa 4 zr. m. kon. Cetnar mąki pszennej według jakości od 7 zr. 30 kr. do 10 zr., mąki żytniej 7 do 8 zr. m. k. Nasienia koniczyny dostawiają nam tu dosyć, atoli za cetnar nie można już dziś dostać więcej niż 15 do 17 zr. m. k., gdyż pokupu nie ma żwawego. — Wiadro okowitej płacą po 12 zr. 30 kr. do 13 zr. m. k. (czyli garniec po 50 do 51 kr. m. k.) Cetnar kopru 7 do 8 zr., kminu 8 zr. do 8 zr. 30 kr., łożu w wantuchach 20 zr. 30 kr., w beczkach 21 zr., sadła wleprzowego 20 zr. m. k. — Wełna w małych partyjach była dotąd dość kupowana, w wielkich zaś partyjach prawie nie a nic.

Zapłata za przewóz (Fracht) do Galicyi podrożała niemal w dwójnasób, i trudno jest zgodzić furmanów za opłatą następującego frachtu od cetnara, a mianowicie: do Brodów 5 zr., do Stanisławowa 4 zr. 30 kr., do Lwo-

3 zr., do Jarosławia 2 zr. 30 kr., do Rzeszowa 2 zr., do Tarnowa 1 zr. 15 kr., do Bochni 42 kr. m. k.

W ogóle doznaje teraz handel bardzo wiele trudności, kredyt ustał, a transportowanie jest z powodu wielu transportów, które się teraz dla c. k. Rządu odbywają, bardzo utrudnione.

Z Tarnowa, dnia 20go marca. Rozruchy ostatnie, naturalnie że handlowi i przemysłowi bardzo znaczny cios zadały, przeto o handlu hurtowym czy to zbożem czy okowitą nie ma co donieść. Na miejscową zaś potrzeb czyli w małych partyjach cena okowitej podskoczyła w dwójnasób, gdyż teraz płacą szynkarze za garniec okowitej po 1 zr. 30 kr. m. k., ale i na tę cenę trudno jej dostać, gdyż zapasy po magazynach dominikałnych poszły po największej części w niwecz. Zboże zapewne znacznie w górę pójdzie; spichlerze pańskie powypróżniane, chłopci są wprawdzie zaopatrzeni ale u nich nie długo to potrwa. — Roboty w polu mimo pięknej pogody dotąd się nie rozpoczęły; mało która wieś ma teraz ekonomia do zarządu. — Jedno tylko drzewo bardzo potaniało; chłopci przywczą je na nasze targi w znacznej ilości.

Z Otomunica. Targ na woły dnia 18. marca.

Na naszym dzisiejszym targu mieliśmy 548 wołów, (wraz z temi, które tu z przeszłego targu niesprzedane zostały). Jakość była w ogóle tylko średnią, mimo tego pokup był bardzo żyławy, a nawet i mniej okazałe woły kupowano dla Wiednia, do którejto stolicy poszło także przed targiem z Lipnika 96 wołów na sprzedaż.

Z wspomnianych wyżej 548 wołów było 400 sztuk w samych małych partyjach, a 148 wołów w dwóch większych partyjach mianowicie: Hersz Beer Feller z Babic miał 42 wołów, i z nich sprzedał 40 do Wiszawy, parę w wadze 7 cetnarów po 250 złr. w. w. — Salomon Hrdliczka z Targowisk miał 106 wołów, i z nich sprzedał 60 do Strażnic, parę w wadze 8 1/2 cetnarów po 322 zr. 30 kr. w. w.

W Wiedniu stoi cetnar wołu na 42 do 43 zr. w. w.

Na przyszły targ spodziewamy się do 800 wołów. Targ ten odbędzie się z powodu święta w środę przypadającego, o dwa dni wcześniej, to jest w poniedziałek dnia 23. b. m.